

מדריך לפתיחת עסק חדש

אפריל 2019

מחלקת קידום ורישוי עסקים

בעלת עסק יקרה

בעל עסק יקר

מחלקת קידום ורישוי עסקים של המועצה האזורית מנשה הכינה מדריך זה לשימושך. חוק רישוי עסקים הוא חוק מורכב המקבץ אל תהליך הרישוי חוקים רבים ומטלות רבות. מטרתו היא שהעסק יפעל ברישיון כחוק תוך קיום מטרות החוק. ניסינו להביא במדריך את מרב הפרטים החשובים להכרת תהליך הרישוי.

התהליכים המפורטים במדריך הם כלליים, מנוסחים בקיצור ומטרתם להביא את עיקרי הדברים. מידע זה אינו מהווה נוסח מחייב של החוק או התקנות, משום שאי אפשר לכלול במדריך הקצר את כל דברי החקיקה בנושא. בכל מקום שיש סתירה בין הכתוב במדריך לבין הכתוב בחוק, בתקנות, בצווים ובהוראות השונות של נותני האישור, הקובע הוא דבר החוק, התקנות והצווים. הליך הרישוי הוא מורכב וכתוב במילוי דרישות רבות של גופים רבים, ולכן חשוב הקשר המתמיד עם מחלקת קידום ורישוי עסקים. **באחריותך לבדוק אם העסק נדרש ברישיון עסק.**

מתן חוות דעת מאת מחלקת קידום ורישוי עסקים כשלעצמה באשר לצורך להוצאת רישיון לסוג עסק לפי תיאורו על ידי בעל העסק, אינו יכול לפטור אותו מהוצאת רישיון עסק על פי מהותו של העסק בפועל.

קבלת קהל פרונטאלית: בימים א' ו-ד' בבית המועצה האזורית מנשה, קומה 1, חדר 312, בין השעות 08:30-15:00 ובתיאום מראש בטלפון: 04-6177348

בימי קבלת קהל לא תמיד יתאפשר מענה טלפוני. ניתן להיות עמנו בקשר שוטף באמצעות דואל: verdp@menashe.co.il

מחלקת קידום ורישוי עסקים עומדת לשירותך בכל שאלה ופנייה.
אנו מאחלים לך בהצלחה!

בברכה,

/n 391

מנהלת מחלקת קידום ורישוי עסקים

מועצה אזורית מנשה

תוכן העניינים

- ❖ מבוא לרישוי עסקים
- ❖ מהו חוק רישוי עסקים?
- ❖ צו רישוי עסקים
- ❖ מהו רישיון לניהול עסק?
- ❖ פטור מחובת רישוי עסק
- ❖ חובת רישוי על פי חוקים אחרים
- היתר לשימוש חורג
- הגופים המאשרים הוצאת רישיון עסק
- תנאים לקבלת רישיון עסק ותנאים ברישיון

תהליך הרישוי

שלב א'- מידע מוקדם והנחיות להגשת בקשה לרישיון

שלב ב'- תכנון העסק והכנת תכנית

שלב ג'- הגשת בקשה לקבלת רישיון עסק

שלב ד'- הליך קבלת רישיון עסק

מבוא לרישוי עסקים

מהו חוק רישוי עסקים

חוק רישוי עסקים חוקק בשנת תשכ"ח - 1968. מטרת החוק להסדיר את פעילות העסקים טעוני רישוי ברשות המקומית. לחוק מטרות חשובות שתהליך הרישוי מיועד להבטיח אותן ובהן:

- **"איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים והפרעות"** - על קיום מטרה זו אחראי המשרד להגנת הסביבה (מחוז חיפה/ איגוד ערים לאיכות סביבה חדרה)
- **"מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות"** - על השגת מטרה זו אחראית משטרת ישראל.
- **"בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו"** - על השגת מטרה זאת אחראי משרד התעשייה, המסחר, העבודה והרווחה במחוז חיפה.
- **"מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, או בתרופות"** - על השגת מטרה זאת אחראי משרד החקלאות.
- **"בריאות הציבור, לרבות תנאי תברואה נאותים"** - על השגת מטרה זאת אחראי משרד הבריאות (מחוז חיפה/ לשכה נפתית חדרה).
- **"קיום הדינים הנוגעים לבנייה"** - על השגת מטרה זאת אחראית מחלקת ההנדסה במועצה האזורית מנשה.
- **"קיום הדינים הנוגעים לשירותי כבאות"** - על השגת מטרה זאת אחראית היחידה למניעת דליקות הפועלת במסגרת הרשות לכיבוי אש חדרה, המשרד לביטחון פנים.

צו רישוי עסקים הוא רשימת העסקים החייבים רישוי עסק על פי חוק רישוי עסקים. חוק רישוי עסקים קובע כי שר הפנים יפרסם בצו מיוחד את רשימת העסקים טעוני הרישוי. צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשע"ד – 2013 (להלן - "צו רישוי עסקים") הוא גרסה מעודכנת של הצו לשנת 2013, והוא מוסיף להתעדכן מעת לעת מטעם שר הפנים.

צו רישוי עסקים

מועצה אזורית מנשה
הקהילה בארץ

מבוא לרישוי עסקים

העיסוקים הכתובים בצו

מחולקים לעשר קבוצות

קבוצה 1
בראות, רוקחות,
קוסמטיקה

קבוצה 1

קבוצה 6
מסחר ושונות

קבוצה 6

קבוצה 2
דלק ואנרגיה

קבוצה 2

קבוצה 7
עינוג ציבורי, נופש
וספורט

קבוצה 7

קבוצה 3
חקלאות ובעלי חיים

קבוצה 3

קבוצה 8
רכב ותחבורה

קבוצה 8

קבוצה 4
מזון

קבוצה 4

קבוצה 9
שירותי שמירה
ואבטחה

קבוצה 9

קבוצה 5
מים ופסולת

קבוצה 5

קבוצה 10
תעשייה, מלאכה,
כימיה ומחצבים

קבוצה 10

מבוא לרישוי עסקים

מהו רישיון לניהול עסק

על פי חוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968 כל עסק הטעון רישוי בצו רישוי עסקים חייב ברישיון עסק לפתיחת העסק ולניהולו. רישיון לניהול עסק הוא מסמך הניתן על ידי הרשות המקומית בתפקיד של רשות הרישוי, לבעלים של העסק. הרישיון מתיר את פתיחת העסק ואת ניהולו לפי חוקים, תקנות ותנאים מכוח חוק רישוי עסקים. הרישיון ניתן לבעלי העסק המנהלים בפועל את העסק או האחראים לניהולו. אין קשר בין בעלי העסק לבעלי הנכס. הבעלות של העסק מוגדרת לפי הרשום בטופס הרישיון שהוצא מטעם הרשות המקומית. את רשימת העסקים החייבים ברישיון עסק ניתן למצוא באתר המועצה האזורית מנשה, כולל חוק רישוי עסקים, תקנות רישוי עסקים ותקנותיו. כתובת האתר היא: www.menashe.co.il אם יש לך ספק באשר לצורך ברישיון עסק, תוכל לקבל תשובה מוסמכת ממחלק קידום ורישוי עסקים אם העסק חייב ברישיון או פטור מחובת רישוי.

לפני פתיחת עסק יש לבדוק בצו רישוי עסקים ובאתר המועצה אם קיימת החובה להוצאת רישיון עסק.

תהליך קבלת רישיון לניהול עסק עלול להימשך תקופה ארוכה מאחר שהדבר כרוך בקבלת אישורים מגופים רבים שאישורם מותנה בעמידה בתקנות ובהתאמת העסק המבוקש להן. לפיכך מומלץ לפנות בבקשה לקבלת רישיון מוקדם ככל האפשר, טרם התחלת השיפוע בבית העסק.

אי ביצוע הדרישות יגרור סירוב למתן הרישיון ולנקיטת הליכים משפטיים בגין ניהול עסק ללא רישיון.

מבוא לרישוי עסקים

פטור מחובת רישוי עסק

עסקים רבים אינם טעוני רישוי, למשל: חנויות בגדים, חנויות נעליים, משרדים, מרפאות. לעומתם כל חנות שלה אולם מכירה הגדול מ-800 מ"ר טעונה ברישוי. במחלקת קידום ורישוי עסקים ניתן לקבל אישור על פטור מחובת רישוי עסק/ לקבלת אישור על פטור מחובת רישוי עסק יש למלא טופס חובת רישוי ולשלוח למייל המחלקה.

ניווט באתר המועצה: הנהלה ומחלקות → קידום ורישוי עסקים → מסמכים להורדה

מומלץ שלא תעשה כל צעד בעל משמעות כלכלית כולל חתימה על חוזה ושינויים בעסק לפני שתבדוק אם ניתן לקיים את העסק המבוקש בנכס שבחרת.

שים לב: אין המידע במדריך זה מהווה תחליף להתייעצות עם כל בעל מקצוע בנושא הליך הרישוי וסיכויי הצלחתו. אין בהגשת הבקשה לרישיון כשלעצמה משום מתן רישיון או היתר זמני לפי החוק, ועל בעל העסק לדאוג לקיצור משך הליך הרישוי ככל האפשר על ידי מילוי מדויק ומהיר של התנאים בהם העסק חייב לעמוד. מומלץ לבעל העסק לעקוב באופן רצוף אחר הליך הרישוי ומצבו ביחס לכל גורם שאישורו נדרש לצורך השגת הרישיון – מול מחלקת קידום ורישוי עסקים.

- חוק רישוי עסקים מחייב עסק טעון רישוי לקבל רישיון עסק מאת רשות הרישוי. ניהול עסק ללא רישיון היא עבירה שבגינה ננקטים הליכים פליליים נגד בעל העסק. הרשעה בהליכים אלו גוררת צו סגירה, לעיתים תוך זמן קצר, קנסות גבוהים ואף רישום פלילי.
- רישיון עסק מקדם את העסק מול ציבור לקוחותיו.
- מאחר שהחוק מחייב רישיון עסק, הרי שאם יקרה אסון בעסק ללא רישיון או כל תקלה חמורה, נשקפת גם סכנה חמורה של האשמה ברשלנות ובאחריות לתקלה.
- **בתי אוכל זקוקים להיתר להציב שולחנות וכיסאות, להיתר להציב פרגוד בחורף ולעיתים גם להיתר לילה. את כל אלה ניתן לקבל אם העסק נמצא בתהליך רישוי תקין וללא סירובים. (לבדיקה)**
- בתי אוכל רבים המעוניינים להשתתף בירידי מזון, למשל, נדרשים להציג רישיון עסק בר תוקף.
- גופים ציבוריים רבים נמנעים מהתקשרות עם עסק טעון רישוי שאין ברשותו רישיון, ולכן ללא רישיון תיפגע הפעילות העסקית.
- עסקים ללא רישיון עסק אינם יכולים לייבא סחורה מחו"ל או לשחרר סחורות מהנמל או לזכות בתנאים מועדפים שמעניקה המדינה.
- בתי מלון ואכסניות אינם יכולים לזכות בתואר מלונאי מאושר ללא רישיון עסק. בנוסף, מלון ללא רישיון לא יוכר בפרסומי משרד התיירות בארץ ובחו"ל, וגופים ציבוריים וגופים מוסדיים יימנעו משכירת חדרים בעסק בהיעדר רישיון עסק.
- ללא רישיון ייתכנו לעיתים קשיים לקבל החזר כספים מחברת הביטוח.

למה חייבים להוציא רישיון עסק?

מבוא לרישוי עסקים

חובת רישוי על פי חוקים אחרים

במסגרת תהליך הרישוי לעתים נזקק העסק להקדים ולהוציא רישיונות או היתרים נוספים על פי חוקים שונים שיפורטו להלן:

היתר בנייה

אם ונדרשים שינויים במבנה הקיים הטעונים היתר בנייה ו/או הודעה לפי תקנות הפטור מההיתר (כדוגמת בניית ארובה, בניית מדרגות רגילות או מדרגות חירום, שינוי חזיתות פתיחת דלתות נוספות בעסק, בניית מתקני קירור גדולים, הגדלת העסק באמצעות בנייה חיצונית, סגירת מרפסת או חללי כניסה, הקמת גלריה בעסק, חיבור שני מבנים במגרשים שונים, חיבור שתי קומות לעסק אחד), יידרש בעל העסק לפעול להוצאת ההיתר וזאת מול הועדה לתכנון ובנייה מנשה-אלונה.

קבלת היתר הבנייה והיתר שימוש חורג הם תנאי להוצאת רישיון עסק.

היתר לשימוש חורג

אם השימוש המבוקש של העסק אינו תואם את היתר הבנייה התקף של המבנה או אינו תואם את השימוש בתכנית המתאר או התכנית המפורטת החלה על האזור (תב"ע), יידרש בעל העסק לקבל מהוועדה המקומית "היתר שימוש חורג" על פי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965.

לדוגמה: הפיכת דירת מגורים למספרה או למסעדה, ניהול עסק לייצור באזור המיועד למגורים, שינוי מבנה תעשייה למסעדה. השימוש החורג הינו במסגרת הטיפול בקבלת היתר לשימוש חורג הוא באחריות בעל העסק וייעשה לבקשת בעל העסק בוועדה לתכנון ובנייה מנשה-אלונה.

השלבים של תהליך הוצאת היתר לשימוש חורג

- הגשת בקשה לתיק מידע להיתר במערכת הארצית "רישוי זמין" על כל המשתמע מכך
- הגשת בקשה להיתר במערכת הארצית "רישוי זמין" הכוללת את פירוט השימוש המבוקש
- ביצוע פרסומים + תשלום פקדון לאגרת הבניה
- דיון בוועדת המליאה של הועדה ובחינת השימוש המוצע וקבלת החלטת הועדה לאשר והמשך טיפול עד קבלת ההיתר ו/ או דחיית הבקשה
- במידה והבקשה תאושר בוועדה:
 1. השלמת דרישות ואישורים ע"פ סוג השימוש המבוקש
 2. תשלומים והיטלים, כולל היטל השבחה
 3. הנפקת ההיתר

מבוא לרישוי עסקים

הגופים המאשרים הוצאת רישיון עסק

על פי חוק רישוי עסקים נדרש העסק לקבל את אישורם של גופי רישוי מועצתיים ושל "נותני אישור" שהם משרדים ממשלתיים שנקבעו בחוק רישוי עסקים. אישורם הוא תנאי לקבלת רישיון העסק. הבקשה לרישיון עסק מוגשת לרשות הרישוי במועצה. לבקשה יש לצרף תוכנית עסק חתומה בידי "בעל מקצוע מוסמך" כהגדרתו בחוק. בעל מקצוע מוסמך הוא אדריכל מהנדס אזרחי (בניין) הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין או הנדסאי אדריכלות הרשום בפנקס ההנדסאים. ראש רשות הרישוי במועצה האזורית מנשה הוא ראש המועצה שבידיו הסמכה על פי חוק מאת משרד הפנים.

גופי רישוי במועצה שאישורם נדרש:

- מחלקת ההנדסה במועצה והועדה לתכנון ובנייה מנשה-אלונה
- מחלקת התברואה- בכל הנוגע לסידורי אשפה עודפת ומחזור
- מחלקת הביטחון- בנוגע לאירועים המוניים וקייטנות.
- מחלקת קידום ורישוי עסקים- בנוגע לאישורי משרד הבריאות לפריטי רישוי מסוימים
- מחלקת קידום ורישוי עסקים- בנוגע לבדיקת אישורי הנגישות שהתקבלו

גופים ממשלתיים שאישורם נדרש:

צו רישוי עסקים קובע את נותני האישור הנדרשים לכל עסק.

נותני האישור הממשלתיים הם אלה:

- רשות כבאות והצלה- מדור מניעת דליקות, תחנת חדרה
- המשרד לאיכות הסביבה- מחוז חיפה או איגוד ערים לאיכות סביבה שרון- כרמל שהוסמך לתת אישור במקום המשרד
- משטרת ישראל באמצעות תחנות: באקה- מנשה, עירון, חדרה, אום אל פאחם, וזיכרון יעקב (ע"פ מיקום גיאוגרפי)
- משרד החקלאות באמצעות וטרינר- איגוד ערים וטרינרי שומרון שהוסמך מטעמו.
- משרד הבריאות באמצעות לשכת הבריאות הנפתית חדרה

מבוא לרישוי עסקים

הגופים המאשרים
הוצאת רישיון עסק

משרדי ממשלה נוספים שאישורם יידרש לעסקים מיוחדים:

- משרד התחבורה לעסקים לטיפול ברכב
- משרד התשתיות לנושא דלק וגז
- משרד החינוך, התרבות והספורט לרישוי קייטנות ומכוני כושר

מבוא לרישוי עסקים

סוגי הרישיונות שמוציאה רשות הרישוי

תוקפו של רישיון עסק

תעודת רישיון עסק

תנאים לקבלת רישיון עסק ותנאים ברישיון

תוקף הרישיונות נקבע על פי צו רישוי עסקים:

רישיון לצמיתות: רישיון שניתן לצמיתות מהיום שהוציאה אותו רשות הרישוי. הרישיון תקף כל עוד לא ביטלה אותו רשות הרישוי וכל עוד לא חלו שינויים בעסק לעומת הדברים שאושרו בו.

רישיון תקופתי: רישיון שניתן לתקופה של שנה אחת או שלוש שנים או חמש שנים וכו'. רישיון עסק תקופתי שיחודש מעת לעת לא יהיה תקף ללא תשלום האגרה הקבועה בו.

רישיון זמני: רישיון שניתן לתקופה הקצרה מהמוגדר בתקנות אך לא פחות משנה.

רישיון זמני (מטבעו): רישיון שניתן לעסק שהוא זמני מטבעו כמו אירוע חד פעמי, קרקס.

תוקף הרישיון נקבע בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) ועודכן לאחרונה בהתשע"ג-2012. תוקפו של תוקף הרישיון של עסק שקיבל היתר לשימוש חורג, לא יעלה על תקופת תוקף ההיתר לשימוש חורג.

היתר זמני: היתר לניהול העסק שתוקפו לא יעלה על שנה במצטבר ובו ייקבעו התנאים. אם ימולאו התנאים, תוכל רשות הרישוי לתת רישיון עסק. היתר זמני יינתן לעסק שטרם השלים את כל הדרישות של גופי הרישוי ובתנאים שנקבעו בד"ן.

ברישיון שניתן מטעם רשות הרישוי ייכתבו הדברים האלה: העיסוקים המותרים בעסק על טופס רישיון עסק פי החוק והסכמת רשות הרישוי, שמות הבעלים הרשומים בעסק, שטח העסק, כתובת העסק ותוקף הרישיון. בנוסף לאלה - ייכתבו ברישיון התנאים שקבעו רשות הרישוי ונותני האישור לניהול העסק והדרישות שיש למלא במהלך ניהול העסק.

חוק רישוי עסקים קובע שלושה סוגי תנאים:

תנאי מוקדם - תנאי מוקדם הוא תנאי שמציבים רשות הרישוי או נותני האישור לפני מתן הרישיון או ההיתר הזמני. חובה לקיימו טרם יינתן רישיון העסק או ההיתר הזמני.

תנאי ברישיון - תנאי ברישיון או בהיתר הזמני יש לקיים דרך קבע בעת הפעלת העסק.

תנאי נוסף ברישיון - תנאי שיתווסף לרישיון או להיתר הזמני מטעם רשות הרישוי לאחר שהוצא רישיון לעסק.

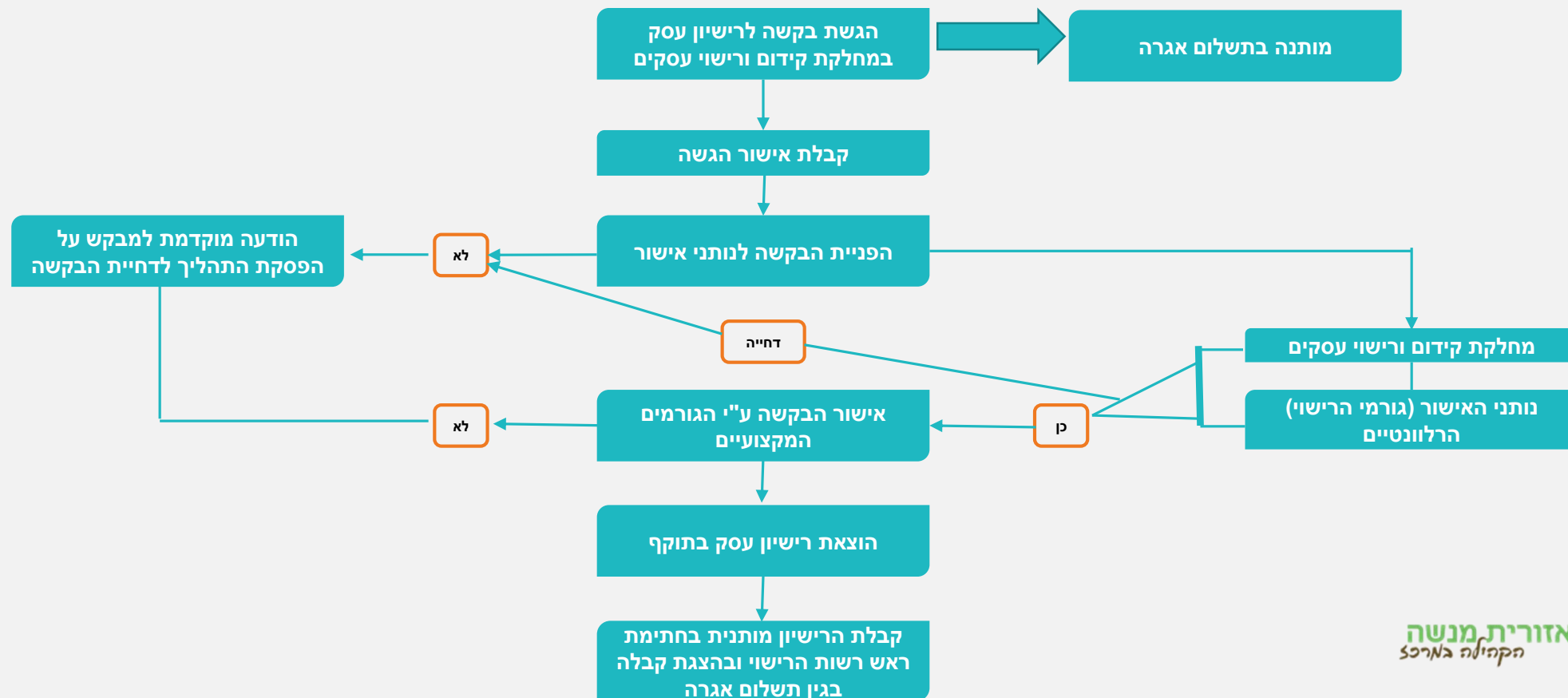
תוכניות עסק כחלק בלתי נפרד מהרישיון

על פי חוק רישוי עסקים יש לצרף לבקשה לרישיון תוכניות הנדסיות חתומות בידי "בעל מקצוע מוסמך" (מהנדס אזרחי או אדריכל, הנדסאי בניין או הנדסאי אדריכלות). ראה פירוט בפרק תכנון העסק והכנת תוכנית.

בעל העסק חייב לשמור העתק מתוכנית העסק המאושרת.

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

אופן הגשת בקשה לרישיון עסק

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

שלב א'

מידע מוקדם והנחיות להגשת בקשה לרישיון

תהליך הרישוי הוא תהליך מובנה ומסודר שנקבע בחוק רישוי עסקים ובתקנותיו. קיום התהליך כהלכה ובקפדנות הוא המפתח להצלחה: קבלת רישיון לעסק.

בטרם נרכש והושכר הנכס והחל תהליך הקמתו, יש לפנות למחלקת קידום ורישוי עסקים לקבלת מידע מוקדם בדבר הצורך ברישיון עסק לעיסוק המבוקש. אם העסק טעון רישיון עסק, יינתנו הנחיות לבקשה לרישיון.

חשוב מאוד! לקבלת מידע אמין ומדויק עליך למסור למחלקת קידום ורישוי עסקים את הכתובת המדויקת של הנכס המבוקש, גוש וחלקה, במידה ונוהל עסק קודם בנכס המבוקש- להעביר את פרטי העסק הקודם ורצוי גם את מספר הארנונה של העסק הקודם

יש להגיש בקשה לקבלת מידע מוקדם באמצעות הדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

**נושאים מומלצים לבדיקה
בשלים הראשונים
לקראת הגשת בקשה
לרישיון עסק**

שאלה	מה בודקים?	היכן בודקים?
האם לעסק הקודם היה רישיון עסק?	ניתן לבדוק את היסטוריית העסקים בנכס המבוקש, כולל מידע נוסף	באמצעות פנייה בדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il
האם קיימת תכנית מאושרת לעסק הקודם?	התכנית דורשת השקעה כספית. לעיתים אפשר לצמצם את עלות הכנת התכנית בהתבסס על תכנית קיימת בתיק העסק הקודם, כל עוד התכנית תואמת את המציאות בשטח.	באמצעות פנייה בדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il
האם העסק הקודם בהליך משפטי? האם יש לעסק הקודם צו סגירה?	מומלץ לבדוק את המצב המשפטי של העסק	באמצעות פנייה בדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il
מידע על כתובת העסק וסוג העסק		
תכנון העסק והכנת תכנית עסק: האם שטח העסק מתאים לעיסוק המבוקש? מהן התשתיות הנדרשות?	מומלץ לפנות לקבלת מידע מקדמי, להתייעצות, לבירור התקנות (תשתיות כגון: שטח המטבח או המחסן, מס' תאי שירותים, תכנון מדורים במטבח, הסדרי פינוי אשפה) טרם תכנון העסק	באמצעות פנייה בדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il קביעת פגישת חו"ד מקדמית אצל נותן האישור הרלוונטי
האם העסק תואם את תכנית בניין עיר (תב"ע) החלה על המקום או האם יש התניות או מגבלות במדיניות המועצה במקום?		ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם העסק תואם את היתר הבנייה שחל על הנכס?	ניתן לאתר כתובת ואת כלל המסמכים הקשורים לכתובת המבוקשת	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם העסק אינו תואם תב"ע או היתר ומהווה שימוש חורג?	ניתן לקבל הנחיות להגשת בקשה לשימוש חורג. מומלץ לבדוק עלויות צפויות: אגרת שימוש חורג, היטל השבחה ופרסומים ועוד.	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם יש צו הריסה למבנה, או תביעה על מבנה לא חוקי?	מומלץ לבדוק אם ישנן תביעות או צווים הנוגעים לכתובת המבוקשת	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

**נושאים מומלצים לבדיקה
בשלים הראשונים
לקראת הגשת בקשה
לרישיון עסק**

שאלה	מה בודקים?	היכן בודקים?
האם סוג העסק עתיר סיכון?	מומלץ לבדוק אם העסק יוגדר עתיר סיכון ומהן המשמעויות של הגדרה זו.	באמצעות פנייה בדוא"ל, בכתובת: verdp@menashe.co.il
מהן דרישות גורמי רישוי לעסקים? (משארה, כיבוי אש והצלה, איכות הסביבה, משרד הבריאות, משרד העבודה ועוד..)	חשוב לבדוק עם גורמי הרישוי מהן הדרישות שלהם לפני פתיחת העסק	גורמי הרישוי השונים
מה משמעות הדרישה לבניית ארובה מבחינת העסק (בית אוכל)?	בניית ארובה מצריכה היתר בנייה לארובה. מומלץ לבדוק אם תהיה הסכמת שכנים לנושא. אם לא, מומלץ לשקול שנית את הרכב התפריט.	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם העסק ממוקם במבנה שהוגדר מסוכן?	מומלץ לברר אם המבנה מוגדר מבנה מסוכן	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם העסק הוכרז מבנה לשימור?	יש לקבל הנחיות מוקדמות בנושא	ועדה לתכנון ובנייה מנשה- אלונה ימי קבלת קהל: א', ד' בין השעות 08:30-13:00
האם העסק נדרש בהסדרת נגישות לאנשים עם מוגבלויות	כלל העסקים ומוסדות הציבור נדרשים בפתרונות נגישות. מידע מקיף בנושא ניתן לקבל באתר משרד המשפטים תחת הקטגוריה: "נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות"	לינק כניסה לאתר והתקנות: https://www.gov.il/he/departments/moj_disability_rights

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

נושאים מומלצים לבדיקה
בשלים הראשוניים
לקראת הגשת בקשה
לרישיון עסק

מידע מקדמי:

על פי חוק רישוי עסקים ניתן לקבל מידע מוסמך ומלא על דרישות הרשויות השונות מהעסק המבוקש. **המידע מותנה בהגשת תכנית עסק וכרוך בתשלום אגרה.** יש להגיש לגוף הרישוי שמבוקש ממנו המידע בקשה למידע מקדמי, וגורם הרישוי חייב לתת תשובה לבקשה למידע מקדמי תוך 30 יום. למשל, בקשה לקבלת מידע מקדמי למפעל מזון תוגש למשרד הבריאות. בקשה לקבלת מידע מקדמי על מפעל כימי תוגש למשרד הגנת הסביבה. לבקשת מידע מקדמי יש לצרף תכניות הנדסיות מלאות כפי שנקבע בחוק וכמפורט במדריך זה לבקשה לרישיון עסק. *למידע מקדמי ראשוני והכוונה מול רשות הרישוי, יש לפנות בדוא"ל מפורט בכתובת: verdp@menashe.co.il

מידע מקדמי במשרד הבריאות:

בעל העסק יכול לפנות באופן ישיר למשרד הבריאות ולקבל את התייחסותו לתוכנית המוצעת בהליך של מידע מקדמי. התהליך מצריך תשלום נפרד למשרד הבריאות בגובה אגרת רישוי. במסגרת מידע מקדמי יבחן משרד הבריאות את התוכנית. לאחר אישור משרד הבריאות נדרש יהיה להציג את האישור והתוכנית בעת הגשת הבקשה לרישיון. הערה - בהליך מידע מקדמי ניתן לקבל התייחסות של כל גורם רישוי שמצוין בצו רישוי עסקים.

נגישות בעסקים:

בהתאם לחוק הנגישות, לשם קבלת היתר זמני או רישיון עסק או חידושם יש לעמוד בדרישות הנגישות בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ותקנותיו. על בעל העסק להגיש חוות דעת של מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה) ושל מורשה נגישות השירות אשר ייבחנו בהתאם להוראות הדין. **לא יונפק רישיון עסק ללא עמידה בדרישות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ותקנותיו.** פרטים נוספים ראה בדף באתר משרד המשפטים תחת הקטגוריה: "נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות".

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

שלב ב'

תכנון העסק והכנת תכניות

על פי חוק רישוי עסקים יש לצרף לבקשה לרישיון תוכניות הנדסיות לעסק חתומות בידי "בעל מקצוע מוסמך". בעל מקצוע מוסמך: מהנדס בניין אזרחי הרשום בפנקס המהנדסים או הנדסאי בניין רשום וכן אדריכל או הנדסאי אדריכלות הרשומים כחוק. התוכניות יוגשו למחלקת קידופ ורישוי עסקים הן בעותק PDF והן בעותק "הארד קופי" (גרמושקה). מהנדסת הועדה לתו"ב בודקת את התוכנית ההנדסית של העסק המבוקש מבחינת התאמת תוכנית העסק להנחיות להגשת תוכנית העסק.

בתוכניות יציגו הדברים האלה:

תרשים סביבה - תרשים סביבה של החלקה שהעסק נמצא בה בקנה מידה של 1:1250.

מפה מצבית - מפה שמתארת את המגרש שהעסק נמצא בו עם על מתקניו. המפה בקנה מידה של 1:250.

תוכנית העסק - תוכנית תנוחה של העסק בקנה מידה של 1:100 שבה יתואר: תכנונו הפנימי, תכנון הריהוט, המערכות השונות של העסק והמתקנים הפנימיים שלו.

חתכים - התוכנית תכלול שני חתכים לפחות של העסק, ניצבים זה לזה, בקנה מידה של 1:100. החתכים יתארו את המבנה האנכי של העסק.

עסק של עינוג ציבורי ועסקים עתירי סיכון

עסקים עתירי סיכון (כגון: מועדון ודיסקוטק, פאב, דאנסבר, אולם שמחות, מסעדות, בית מלון, בית קולנוע, תיאטרון, קניון, אצטדיון, אולם ספורט, בין בתמורה ובין שלא בתמורה המכילים מעל 100 איש ושטחם מעל 100 מ"ר כתנאים מצטברים, קבוצה 2 לצו - דלק ואנרגיה, תחנת דלק, חניונים תת קרקעיים, בריכות שחייה בכללותם), יידרשו לשלב בתוכנית העסק גם תוכנית בטיחות שתוכן ותיחתם בידי מהנדס בטיחות שאליה יצורף נספח בטיחות במילים באשר לסידורי הבטיחות.

הערות מיוחדות

בתוכניות של בתי אוכל יהיה תיאור התכנון המפורט של המטבח בקנה מידה של 1:50 + טופס פרשה טכנית על פעילות בתוך העסק. מחלקת קידום ורישוי עסקים יעביר תוכניות לתכנון עסקים של מזון לאישור של משרד הבריאות (מומלץ כי בעל העסק יעביר התכניות לחוו"ד מקדמית ואישור עקרוני בלשכת הבריאות הנפתית בחדרה טרום הגשת הבקשה למחלקה). לתוכנית לעסקים של חניון, מוסכים, תחנות דלק יידרשו תוכנית תנועתית ערוכה ע"י מהנדס תנועה.

חשוב מאוד! זכור שאתה בעל העסק, חותם על תכניות העסק ועל הבקשה לרישיון. בדוק היטב כי התכנון של העסק נמצא בידי "בעל מקצוע מוסמך" וכי התכנון ניתן לביצוע. דרוש מהמהנדס שיסביר כל שינוי וכל דבר המחייב בנייה והשקעה בעסק על פי התכנית

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

שלב ג'

הגשת בקשה לרישיון עסק

מחלקת קידום ורישוי עסקים השיקה שירות אשר מאפשר לכלל בעלי העסקים - חדשים וקיימים, לנהל באמצעות אתר המועצה את כל הליך הבקשה לרישוי עסק. מדובר על שירות הפועל בכל שעות היממה והמאפשר קליטת מסמכים והזנת תוכניות תקינות.

כיצד זה עובד?

באתר המועצה האזורית מנשה, תחת מחלקת קידום ורישוי עסקים, ניתן לשלוח בקשה לפתיחת תיק בטופס מקוון. בבקשה עליך להזין את פרטי העסק ולצרף תכניות ומסמכים נדרשים. כמו כן, באפשרות מפקי אירועים לקבל חו"ד מקדמית בהזנת נתונים בטופס "אירועים - המוניים, חד פעמיים ותחת כיפת השמים- בקשה לחוות דעת מקדמית טעון/ אינו טעון רישוי". במידה ומדובר באירוע טעון רישוי, באתר המחלקה תמצא "טופס בקשת רישוי עסקים לעריכת אירועים המוניים תחת כיפת השמיים" אותו תזין בנתונים רלוונטיים לגבי האירוע, בצירוף תכניות ומסמכים נדרשים.

לאחר הגשת הבקשה בצירוף המסמכים, הבקשה תיבדק ע"י מנהלת מחלקת קידום ורישוי עסקים, במידה ותמצא תקינה, יועבר לבעל העסק באמצעות דוא"ל טופס בקשה לרישיון עסק ממוחשב- עליו יחתום בעל העסק (לאחר שבדק ומצא כי כל הפרטים שהוזנו הינם נכונים). בהמשך תועבר אגרה לתשלום- באמצעו בעל העסק לשלם האגרה בכ"א במחלקה הגבייה של המועצה האזורית מנשה בטלפון 04-6177322/4/5. לאחר שהתקבל טופס הבקשה חתום וקבלה בגין תשלום אגרה, יועבר לבעל העסק באמצעות דוא"ל "אישור הגשת בקשה" והתיק יועבר לנותני האישור השונים להתייחסויות ואישור הבקשה.

בתום התהליך, באם רשות האישורים תקבל את כלל האישורים הנדרשים מנותני האישור, יונפק רישיון העסק ויועבר לבעל העסק.

קישורים למסמכים:

בעל עסק יקר, עליך לציין בהגשת הבקשה את כתובת הדוא"ל העדכנית בלבד וזאת לשם קבלת עדכונים שוטפים וסטטוסים למצב רישוי העסק. אם אתה מחליף או מעדכן את הדוא"ל, עליך לדווח למחלקת קידום ורישוי עסקים ע"מ שתוכל להמשיך ולהתעדכן בזמן אמת.

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

שינויים בעסק

שינויים בעסק

כל שינוי בעסק קיים מחייב הגשת בקשה חדשה לרישיון עסק.
את סוגי הבקשות להלן יש להגיש על גבי טופס בקשה לקבלת רישיון:

1. הוספה או הקטנה של שטח העסק
2. שינויים פנימיים וחיצוניים בתוכנית העסק
3. הוספה או ביטול של פריט (סוגי עיסוקים)
4. הוספת שותף בעסק
5. פרישה של שותף מן העסק
6. החלפת בעלי העסק: הבעלים היוצא צריך להגיש למחלקת קידום ורישוי עסקים הודעה על עזיבה או הצהרה על סגירת עסק אם העסק נסגר או שהוא אינו מנהל אותו. הבעלים החדש יגיש בקשה לשינוי בעלות על העסק.
7. שינוי שם החברה אצל רשם החברות
8. שינוי מנהלים בחברה
9. מכירת הזכויות לחברה אחרת
10. סגירתו של העסק: הודעה בכתב לרשות לרישוי עסקים על סגירת העסק. כל עוד לא ניתנה הודעה כאמור, תחול על בעל העסק אחריות משפטית לניהול המקום.
11. העברת בעלות כאשר בעל העסק נפטר ויש במקומו יורשים: יש להגיש בקשה, עם כל המסמכים הנדרשים להגשת בקשה להחלפת בעלים. במקרה זה, יש לצרף לבקשה תעודת פטירה וצוואה שבה מצוין מי הם היורשים החוקיים או מכתב מעורך דין המאשר מי הם היורשים.

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

שינויים בעסק

באילו בקשות נדרשת הגשת תכנית חדשה?

- הגדלה או הקטנת שטח
- שינוי מהות
- שינויים פנימיים או חיצוניים בעסק
- אם חלו שינויים לעומת העסק הקודם שהיה במקום

שינוי בעלות

כל העברה של בעלות בעסק או של ניהול העסק לאדם אחר או לגוף אחר מהרשום ברישיון העסק או בבקשה לרישיון: תוספת של שותף בעסק, או פרישה של שותף ממנו, העברת הבעלות לאחר, הכנסת מנהל קבוע לעסק, שינוי שם החברה אצל רשם החברות, מכירת הזכויות לחברה אחרת, **מחייבים הגשת בקשה לשינוי בעלות של העסק** . סגירתו של העסק או העברתו לאחר מחייבים הודעה של בעל העסק למחלקת קידום ורישוי עסקים.

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

רישיון לקיום אירוע המוני חד פעמי

רישיון לקיום אירוע המוני חד פעמי

אירוע המוני חד פעמי הוא אירוע רב משתתפים ל"עינוג ציבורי" הנערך במקום פתוח או סגור שלא יועד לכך ברישיון עסק תקף, למשל: אירועים בפארקים, ברחובות הישוב, באולמות ובמקומות סגורים אחרים.

אירוע המוני חייב ברישיון עסק, אך הליך הטיפול בקבלת הרישיון שונה מהרגיל, שכן ההכנות לאירוע נעשות בזמן קצר ובקצב פעילות מוגבר.

בקשה לקבלת אישור לקיום אירוע המוני יש להגיש עד 30 יום לפחות לפני האירוע במחלקת קידום ורישוי עסקים, בתיאום פגישה.

לבקשה יש לצרף תוכנית עסק חתומה בידי בעל מקצוע מוסמך בצירוף תוכנית בטיחות ערוכה וחתומה בידי מהנדס בטיחות שהוסמך מטעם רשם המהנדסים.

לתוכנית יצורף נספח בטיחות מפורט שבו יפורטו כל בעיות הבטיחות ופתרון בסידורי בטיחות באתר. מהנדס הבטיחות יידרש להכין דוח שיוגש בחתימתו, שבו ידווח לאחר בדיקתו כי בוצעו כל סידורי הבטיחות ותוקנו הליקויים שצוינו בנספח.

התוכניות ייבדקו בידי מהנדסת המועצה, ורק לאחר שהמהנדסת תאשר את התוכניות בחתימתה, יהיה ניתן להגיש את הבקשה.

מיד עם הגשת הבקשה יקבל מבקש הרישיון הפניות לנותני האישור כדי שיוכל לתאם את מועדי הביקור שלהם באתר ואת הדרישות המקצועיות שיידרש למלא.

באירועים המוניים המתוכננים בשטחים ציבוריים פתוחים יש לאפשר נגישות עצמאית, בטוחה ומכובדת לאנשים עם מוגבלות כך שיוכלו לקחת חלק באירוע כחלק מכלל הציבור. לשם כך, כל אירוע מסוג זה צריך לעמוד בדרישות הנגישות בהתאם להנחיות באתר הנציבות לשוויון זכויות לבעלי מוגבלויות, ותכנונו צריך להיות מלווה ומאושר על-ידי מורשה נגישות מתו"ס (מבנים, תשתיות וסביבה) ומורשה נגישות השירות.

תהליך הרישוי- פירוט שלבי התהליך

רישיון לקיום אירוע המוני חד פעמי

רישיון העסק שיוצא לאחר קבלת כל האישורים הדרושים, מלבד משטרה יימסר למפיק האירוע. אירועים שיתוכננו במרחב הציבורי, יידרשו לקבל אישור מוקדם (טרם הטיפול ברישיון) מאת בעל הנכס/ הנהלת הישוב. נדרש להמציא ביטוח למועצה לעניין צד ג' אם אתה חושב שלאירוע לא נדרש רישיון מפאת מספר אנשים מצומצם או פעילות אחרת, באפשרותך לפנות במייל למחלקת קידום ורישוי עסקים ולבקש פטור. יש לציין את מספר האנשים האמור להגיע, את מיקום הפעילות, את אופי הפעילות לרבות תיאור והסבר לעניין הגשת מזון או משקאות, וכן התייחסות למשקאות משכרים. אם יש אמן או כל פעילות אחרת, נדרש לציין זאת בפירוט. באירועים תחת כיפת השמיים שבהם מושמעת מוזיקה, נדרש בהליך הרישוי להציג חוות דעת של יועץ אקוסטי.

לטופס אירועים - המוניים, חד פעמיים ותחת כיפת השמים- בקשה לחוות דעת מקדמית טעון/ אינו טעון רישוי

לטופס בקשת רישוי עסקים לעריכת אירועים המוניים תחת כיפת השמיים